

**KUMITEOLLISUUDEN
JA
KEMIANTEOLLISUUDEN
SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN
TYÖEHTOSOPIMUS**

1.12.2017 – 30.11.2020

**KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY**

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 1.12.2017 – 30.11.2020	2
1 § Sopimuksen soveltamisala	2
2 § Palkkaperusteet	2
Peruspalkat 1.1.2016	2
Peruspalkat 1.2.2018	3
Peruspalkat 1.2.2019	3
Henkilökohtainen osuus.....	4
3 § Erilliset lisät	5
Ammattitutkintolisä.....	6
4 § Kokonaispalkka	7
5 § Suorituspalkka	7
6 § Työturvallisuus	7
7 § Luottamusmiehet	8
Muut ehdot.....	8
Luottamus henkilön asemaan liittyvä liittokäsittely.....	8
8 § Paikallinen sopiminen	8
9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen	9
10 § Sopimuksen voimassaolo	9
ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA KUMITEOLLISUUDEN JA KEMIANTEOLLISUUDEN SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI AJALLE 1.12.2017-30.11.2020	10
Sopimuskausi	10
Palkantarkistukset 1.12.2017-30.11.2020	10
Tekstimuutokset 1.12.2017 alkaen	13
Työehtosopimuksen liite A	18
LUOTTAMUSMIEHIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	18

**KEMIANTEOLLISUUS RY:N,
KUMITEOLLISUUS RY:N**

ja

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY:N

välinen

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 1.12.2017 – 30.11.2020

1 § Sopimuksen soveltamisala

1. Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan jäljempänä mainituin poikkeuksin Kemianteollisuus ry:n sekä Kumiteollisuus ry:n jäsenyritysten sekä niissä työskentelevien sähköalantöntekijöiden välisissä työsuhteissa. Niiden työehtojen osalta, joita ei tässä sopimuksessa ole mainittu, noudatetaan ao. teollisuuslaitosta koskevaa työntekijäin työehtosopimusta mukaan lukien työehtosopimusten osana noudatettavat liittojen väliset sopimukset. Milloin ns. pääalan työehtosopimuksessa mainitaan osapuolena sen tehnyt työntekijäjärjestö, sovelletaan sen asemesta työntekijäosapuolena Sähköalojen ammattiliitto ry:n tämän sopimuskokonaisuuden piiriin kuuluvan henkilöstön osalta.
2. Tämä työehtosopimus sitoo allekirjoittaneita liittoja ja niiden alayhdistyksiä sekä työnantajia ja työntekijöitä, jotka ovat tai sopimuksen voimassaoloaikana ovat olleet näiden yhdistysten jäseniä.

Pöytäkirjamerkintä:

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sähköalantöntekijöiden työehtojen osalta muiden teollisuusalojen työmarkkinaosapuolten on mahdollista yhtyä tähän sopimukseen.

2 § Palkkaperusteet

Sähköalantöntekijöiden palkat määräytyvät seuraavasti:

Peruspalkat 1.1.2016

1. Täysin työkykyisten 18 vuotta täyttäneiden työntekijäin peruspalkat sentteinä tunnilta:

Kumiteollisuus

1.1.2016 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	977
B	1121
A2	1267
A1	1327

Kemianteollisuus

1.1.2016 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1024
B	1175
A2	1328
A1	1390

Peruspalkat 1.2.2018

Kumiteollisuus

1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	987
B	1132
A2	1280
A1	1340

Kemianteollisuus

1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1034
B	1187
A2	1341
A1	1404

Peruspalkat 1.2.2019

Kumiteollisuus

1.2.2019 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	999
B	1146
A2	1295
A1	1356

Kemianteollisuus

1.2.2019 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1046
B	1201
A2	1357
A1	1421

Työntekijöiden sijoittamisessa palkkaryhmiin noudatetaan seuraavia periaatteita:

- C Palkkaryhmään C kuuluvat sähköalan varsinaisten työntekijöiden vakituisten apulaisten, harjoittelijoiden sekä muut vaativuudeltaan näihin verrattavat työt.
- B Palkkaryhmään B kuuluvat työt, joiden tekijältä vaaditaan pääsääntöisesti alan ammattikoulun suorittaminen (nuoremmat asentajat).
- A 2 Palkkaryhmään A 2 kuuluvat vaativat ammattityöt, joiden tekijältä vähintään viiden ammatissaolovuoden lisäksi edellytetään kykyä itsenäisesti suoriutua ao. tehtävästä (vanhemmat asentajat).

Soveltamisohje:

Ammatissaoloaika määräytyy eri tapauksissa seuraavasti:

- työskentely alan ammattikoulun jälkeen ammattiin jatkuvasti ja monipuolisesti kehitettävissä sähköalan töissä luetaan kokonaisuudessaan ammatissaoloajaksi
- yleinen 2- tai 3-vuotinen hyväksytysti loppuunsuoritettu ammattikoulu luetaan puolelta kestoajaltaan ammatissaoloaikaan

- A 1 Palkkaryhmään A 1 kuuluvat erittäin vaativat ammattityöt, joiden tekijälleen asettamat vaatimukset ovat oleellisesti palkkaryhmän A 2 vaatimuksia suuremmat.

1. Peruspalkka määräytyy työn vaativuuden ja sen edellyttämän kokemuksen perusteella.

Henkilökohtainen osuus

2. Kullekin työntekijälle määritetään aikapalkan henkilökohtainen osuus ammattitaidon, pätevyyden, työtehon ym. henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella.

Pöytäkirjamerkintä:

Sähköalantyöntekijäin kohdalla tulee henkilökohtaisen palkan osuuden tai aikatyölisän määrittelyssä ottaa huomioon työntekijän hyväksytysti suorittamien Sähköasentajain Ammattien Keskustoimikunnan (SAKTO), Puhelinalan Ammattien Keskustoimikunnan (PAKTO) ja Radioalan Ammattien Keskustoimikunnan (RAKTO) hyväksymien asentajatutkintojen sekä sähköalan ammattitutkinnon tai ylemmän ammattitutkinnon mahdollinen vaikutus työntekijän pätevyyttä lisäävänä tekijänä.

Henkilökohtaista osuutta määritettäessä huomioidaan ammattikoulun lisäksi olevat kokemusvuodet. Henkilökohtaisen osuuden suuruus on 2 - 20 % työntekijän peruspalkasta.

Jos jossakin tapauksessa syntyy epäselvyyttä siitä, mikä työntekijälle maksetusta aikapalkasta vastaa henkilökohtaista osuutta on tämä erikseen selvitettävä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu peruspalkka ja mahdollinen henkilökohtainen osuus muodostavat työntekijän henkilökohtaisen palkan.

Paikallisesti sopimalla kemianteollisuuden yrityksissä voidaan siirtyä käyttämään sähköalan työntekijöiden osalta tuntipalkan sijaan kuukausipalkkaa. Paikallisessa sopimuksessa on mm. sovittava se, miten kuukausipalkka muodostetaan ja miten työehtosopimuskorotukset toteutetaan kuukausipalkkaan.

3 § Erilliset lisät

Jos työntekijä joutuu suorittamaan työtään erittäin likaisissa tai kuumissa olosuhteissa maksetaan hänelle olosuhteellista paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Työskenneltäessä olosuhteissa, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta, kuten erittäin korkeissa työkohteissa, sähköjännitteellisten laitteiden esteettömässä ulottumassa, tai muuten vastaavissa olosuhteissa maksetaan erillistä lisää paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Edellä mainitut lisät voidaan keskimääräistä.

Soveltamisohje:

Neuvotteluissa todettiin, että sopimuksen 3 §:n mukaisia olosuhteita, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta ovat mm. seuraavat:

- korkeissa kohteissa kuten savupiipuissa, mastoissa, valonheitintorneissa yms. suoritettavat työt ilman erikoistelineitä
- voimalaitosten kattiloiden päällä suoritettavat asennustyöt kattiloiden ollessa toiminnassa
- avokeskuksissa suoritettavat asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset
- korjaustyöt suurjännitekennoissa jos viereiset kennot ovat jännitteelliset
- varmuusmääräysten edellyttämät suojatoimenpiteet, kun on kyseessä suurjännite
- puhdistus-, kunnostus-, tarkastus-, maalaus-, korjaus- ja laajennus- yms. työt, joita suorittaessaan työntekijä joutuu suurjännitekytkinlaitoksessa, suurjännitejohtopylväässä tai muussa vastaavassa paikassa olemaan jännitteellisten johtavien osien esteettömässä ulottumassa. Tällä tarkoitetaan sitä, että työntekijä voi horjahtaessaan, pystyyn noustessaan, kättänsä ojentaessaan työväliseen tai työtarvikkeen välityksellä huomaamattaan joutua kosketuksiin jännitteellisten johtavien osien kanssa

- työskentely sellaisen suurjännitejohdon johtimilla, jossa johto itsestään on jännitteetön, mutta sen läheisyydessä olevista jännitteellisistä johdoista voi indusoitua hengenvaarallista jännitettä
- avokeskuksissa ja niihin verrattavissa sekä koteloituissa keskuksissa suoritettavat korjaus- ja asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset, eikä riittäviin suoja- tai varotoimenpiteisiin ole voitu ryhtyä
- hissikuilussa korin ulkopuolella suoritettavat huolto- ja korjaustyöt jännitteen ollessa kytkettynä
- työskentely nosturin päällä tapauksissa, joissa työntekijä joutuu käyttämään erityistä putoamissuojausta

Em. tapauksissa suoritettavat lisät maksetaan vain niiltä tunneilta, kun näitä töitä tehdään.

Työehtosopimuksen 3§:ssä tarkoitettuja paikallisesti sovittuja olosuhteellisia korotetaan 1.1.2016 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 0,39% olosuhteellisten määrät lähimpään senttiin pyöristäen.

Vuorotyölisien määrä sekä korotusten voimaantulo määräytyvät pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

Ammattitutkintolisä

Sähköalan ammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 10,32 euroa kuukaudessa.

Sähköalan erikoisammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 20,64 euroa kuukaudessa.

Ammattitutkinnolla ja erikoisammattitutkinnolla tarkoitetaan työntekijän hyväksyttävästi suorittamia opetushallituksen hyväksymiä ammattitutkintolain mukaisia sähköalan tutkintoja, jotka vastaavat työntekijän suorittamia työtehtäviä.

Työntekijä on esitettävä työnantajalle selvitys ammattitutkinnon suorittamisesta ja lisä maksetaan selvityksen esittämistä seuraavan kuukauden alusta.

Ammattitutkintolisän maksaminen tulee voimaan 1.10.2007 lukien.

Kemianteollisuudessa työskentelevien sähköalan työntekijöiden osalta noudatetaan kemianteollisuuden pääsopimuksen 5 §:n 4 kohtaa myös, kun sähköalan työntekijä opastaa ja perehdyttää oppilaitoksessa sähköalan opintoja opetushallituksen sähköalan opetussuunnitelman mukaisesti suorittava opiskelija, suorittaa työpaikalla opintoihin liittyvää työjaksoa. Työnantajan kanssa tulee etukäteen määritellä ja sopia määräyksen piiriin kuuluva perehdyttäminen ja opastaminen sekä sen ajallinen kesto. Määräystä ei sovellettava, mikäli työnopastaminen ja perehdyttäminen on muutoin otettu huomioon sähköalan työntekijän palkkauksessa.

4 § Kokonaispalkka

1. Liitot toteavat, että aikapalkalla työskentelevien sähköalantyöntekijöiden palkat voidaan määrittellä kokonaistuntipalkkoina, joita muodostettaessa otetaan huomioon peruspalkat sekä henkilökohtaista osuutta ja aikatyölisää koskevat määräykset.

Erittäin likaisen ja erittäin raskaan työn lisä ja poikkeuksellisen haitan tai hankaluuden lisä voidaan liittää palkkaan keskimääräisenä tai suorittaa ne erikseen niiltä tunneilta, joilta näitä lisä suoritetaan paikallisen käytännön mukaisesti.

Edellä mainittuja palkkoja paikallisesti muodostettaessa sekä tarkistettaessa on kiinnitettävä huomiota sähköalantyöntekijöiden ammattitaitoon ja työn asettamiin vaatimuksiin sekä siihen, että myös uusiin ja palkkaryhmästä toiseen siirtyviin työntekijöihin noudatetaan kullakin teollisuusalalla sähköalantyöntekijöihin sovellettuja palkkoja ja palkkausperiaatteita.

Neuvotteluissa oltiin yksimielisiä siitä, että niillä aloilla, joilla arkipyhäkorvaukset on suoritettu palkantarkistuksen yhteydessä, on kiinnitettävä huomiota kokonaistuntipalkkoja muodostettaessa siihen, että arkipyhäkorvaukset tulevat asiallisella tavalla huomioon otetuiksi.

Vuorotyölisä lukuun ottamatta voidaan erilliset lisät liittää kokonaistuntipalkkaan keskimääräisinä.

2. Aikatyössä maksetaan vähintään henkilökohtainen palkka. Henkilökohtaisen palkan lisäksi voidaan maksaa aikatyölisää.

Aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden palkkojen kehityksen tulee vastata ao. teollisuuslaitoksen suorituspalkkojen kehitystä.

5 § Suorituspalkka

1. Mikäli työn laatu sen sallii ja jos se teknisesti on mahdollista, voidaan työ tuottavuuden ja ansion kohottamiseksi tehdä suorituspalkalla. Suorituspalkkoja ovat mm. urakka- sekä palkkiopalkka.
2. Suorituspalkkojen hinnoittelusta sovitaan työnantajan ja työntekijän välillä.

6 § Työturvallisuus

1. Tapaturmien ja ammattitautien välttämiseksi ryhdytään kaikkiin toimenpiteisiin työntekijän turvallisuuden suojelemiseksi.
2. Kieltäytymistä suorittamasta työtä, jota varten viranomaisten määräämiä varmuuslaitteita ei ole tehty, ei ole pidettävä työehtosopimuksen vastaisena työstä kieltäytymisenä.

Pöytäkirjamerkintöjä:

1. Neuvottelujen yhteydessä liitot totesivat, että erityisesti sähköturvallisuusmääräyksiin tulee työpaikoilla kiinnittää asianmukaista huomiota.
2. Liitot suosittelivat, että milloin se tuotantolaitoksen koko ja siinä käytössä olevien sähkölaitteiden laatu ja lukumäärä huomioon ottaen on tarpeen, paikallisesti laaditaan sähköturvallisuuslakia sekä sen nojalla annettuja määräyksiä täydentäviä ohjeita mm. siltä osin, missä määrin säännösten tarkoittamissa töissä työtä tulee suorittaa samanaikaisesti vähintään kaksi näissä määräyksissä edellytetyn pätevyyden omaavaa henkilöä.

3. Ohjeiden tulee olla sellaisten työntekijöiden käytettävissä, jotka säännöllisesti osallistuvat sähkölaitteiden korjaus- tai huoltotyöhön.
4. Mikäli asiantuntijalausuntojen, työtapaturma- ja ammattitautilastojen tai muun vastaavan perusteen nojalla yhteisesti voidaan todeta, että erityisten suojavaatteiden tai -varusteiden käytöllä työssä on työturvallisuus- tai terveysolosuhteita tässä työssä olennaisesti parantava vaikutus tahi sitten voidaan työntekijä työssä, jossa hän työn laadun vuoksi joutuu olemaan alltiina erityiselle kosteudelle, märkyydelle,

vedolle, kuumuudelle tai kylmyydelle, voimakkaalle valolle taikka muulle vaaralliselle säteilylle, tehokkaasti suojata näistä aiheutuvista haitoista, hankkii työnantaja tällaisen suojavaatteen tai -varusteen työpaikalle työntekijän käyttöön, vaikka sen antaminen työturvallisuuslain 2. luvun 15 §:n mukaan ei ole välttämätöntä. Edellä sanottu ei tarkoita tavanomaista työvaatetusta.

7 § Luottamusmiehet

Muut ehdot

Työpaikoilla, joissa säännöllisesti työskentelee vähintään viisi (5) tämän sopimuksen soveltamispiirissä olevaa sähköalan työntekijää maksetaan, maksetaan luottamusmiehelle korvausta **1.2.2018 alkaen 82 euroa kuukaudessa**.

Tämän työehtosopimuksen liitteeksi (liite A) on otettu luottamusmiehiä koskevat määräykset.

Ammattiosaston valitsemalla luottamusmiehellä on sama oikeus kuin lain mukaan on työsuojeluvaltuutetulla perehtyä hätä- ja ylityöstä sekä niistä maksetusta korotetusta palkasta laadittuun luetteloon.

Jos työntekijälle on annettu rikkomuksesta tai laiminlyönnistä varoitus, siitä tulee ilmoittaa myös asianomaiselle luottamusmiehelle, mikäli tämä ei ollut läsnä varoitusta annettaessa.

Luottamushenkilön asemaan liittyvä liittokäsittely

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun työsuhteen päättämiseen liittyvistä riidoista työnantajan on ilman tarpeetonta viivytystä ilmoittaa työnantajaliitolle, jonka on saatettava asia työntekijäliiton tietoon.

Liittojen on ilman aiheetonta viivytystä selvitettävä paikallisten osapuolten myötävaikutuksella työsuhteen päättämiseen liittyvät taustat.

Liittojen on viikon kuluessa selvitystyön päättymisestä käsiteltävä pääluottamusmiehen työsuhteen päättämiseen liittyvät erimielisyydet liittojen välisessä neuvottelussa ja esitettävä omat kantansa asiassa. Liittojen kannat saatetaan tiedoksi työnantajalle

8 § Paikallinen sopiminen

Työehtosopimuksessa erikseen mainituista asioista voidaan paikallisesti sopia toisinkin tämän työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti joko työnantajan ja työntekijän tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

Luottamusmiehen ja työnantajan välillä tehty sopimus sitoo työnantajaa sekä kaikkia luottamusmiehen edustamia työntekijöitä. Sopimus on solmittava kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää. Milloin sopimus on tehty kirjallisena, se on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen

Sovittiin, että työnantaja pidättää, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, Sähköalojen ammattiliitto ry:n jäsenmaksut palkanmaksukausittain työntekijän palkasta, jotka tilitetään mainitun ammattiliiton nimeämälle pankkitilille. Työntekijälle annetaan vuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

10 § Sopimuksen voimassaolo

Tämä työehtosopimus tulee voimaan 1.12.2017 ja on voimassa 30.11.2020 saakka jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kaksi kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuskauden viimeisen 12 kuukauden kustannusvaikutuksen ajalle 1.12.2019 - 30.11.2020 syyskuun 2019 loppuun mennessä. Mikäli neuvottelutulosta ei saavuteta syyskuun 2019 loppuun mennessä, voidaan työehtosopimus irtisanoa kahden kuukauden irtisanomisaikaa käyttäen päättymään 30.11.2019.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

Helsingissä 5. tammikuuta 2018

KEMIANTEOLLISUUS RY

KUMITEOLLISUUS RY

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA KUMITEOLLISUUDEN JA KEMIANTEOLLISUUDEN SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI AJALLE 1.12.2017-30.11.2020

Aika 5.1.2018

Paikka Kemianteollisuus KT ry, Eteläranta 10, Helsinki

Läsnä **Kumiteollisuus ry**
Kemianteollisuus ry
Jyrki Hollmén
Juha Teerimäki

Sähköalojen ammattiliitto ry
Sauli Väntti
Hannu Luukkonen

Sopimuskausi

Todettiin, että osapuolina olevat liitot ovat 30.11.2017 saavuttaneet neuvottelutuloksen kumiteollisuuden ja kemianteollisuuden sähköalantöntekijöiden työehtosopimuksen uudistamisesta vuosille 2017-2020. Uusi työehtosopimus korvaa 1.12.2017 lukien osapuolten kesken ajalle 1.12.2016–30.11.2017 allekirjoitetun työehtosopimuksen. Tämä sopimus on voimassa 1.12.2017–30.11.2020 jatkuen 30.11.2020 vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Palkantarkistukset 1.12.2017-30.11.2020

2.1 Paikallisten palkkaneuvotteluiden tavoitteet

Paikallisten neuvottelujen tavoitteena on löytää kunkin yrityksen tai työpaikan taloustilannetta, tilauskantaa, työllisyystilannetta sekä kustannuskilpailukykyä tukeva palkkaratkaisu. Tavoitteena on, että palkan muodostuksella kannustetaan kehittämään osaamista ja toimimaan sen suuntaisesti, että yrityksen tuottavuus ja työhyvinvointi kehittyvät sille asetettujen tavoitteiden suuntaisesti.

2.2 Luottamusmiehelle neuvotteluja varten annettavat tiedot ja sopimusmenettely

Työnantaja antaa ennen neuvotteluja luottamusmiehelle, tai henkilöstöryhmälle, jos luottamusmiestä ei ole valittu, tiedot jaettavasta palkkasummasta ja miten se on laskettu.

Paikallisessa palkkaratkaisussa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa ja periaatteet. Sopimus tehdään pääluottamusmiehen, tai jos luottamusmiestä ei ole valittu, henkilöstöryhmän kanssa ensimmäisen vuoden osalta 15.1.2018 ja toisen vuoden osalta 15.1.2019 mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Työnantaja päättää korotusten kohdentamisesta paikallisesti tehdyn sopimuksen puitteissa.

Korotusten tekemisen jälkeen työnantaja todentaa jaetun summan.

Neuvotteluissa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain paikallisen erän jakamiseen.

2.3 Palkantarkistusten toteutustapa ja suuruus

Vuonna 2018 palkkoja korotetaan 1,6 % suuruisella korotuksella. Ellei muusta toteutustavasta päästä sopimukseen, korotuksesta 1,2 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,4 % työnantajan päättämällä tavalla.

Vuonna 2019 palkkoja korotetaan 1,6 % suuruisella korotuksella. Ellei muusta toteutustavasta päästä sopimukseen, korotuksesta 1,0 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,6 % työnantajan päättämällä tavalla.

Yritys- tai toimipaikkakohtainen vuoden 2018 palkankorotus lasketaan työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden joulukuussa 2017 ja vuoden 2019 palkankorotus joulukuussa 2018 maksettujen henkilökohtaisten laskennallisten tunti- tai kuukausipalkkojen summasta (ansiot aika-, urakka- ja palkkiotyössä ilman erillisiä, esim. palvelusvuosi-, vuorotyö-, suurjuhlapyhä-, olosuhde- jne. lisiä).

Soveltamisohje:

Laskennassa ovat mukana kaikki joulukuussa työehtosopimuksen soveltamisalalla työskentelevät työsuhteen laadusta (toistaiseksi voimassa oleva, määräaikainen, osa-aikainen, tarvittaessa työhön tuleva) riippumatta. Joulukuussa palkallisilla vapailla olleiden tunti- tai kuukausipalkat, esimerkiksi palkallinen sairausaika ja vuosiloma, ovat mukana laskennassa. Palkallisella äitiysvapaalla olevan palkka lasketaan mukaan, jos hänelle ei ole otettu sijaista.

Joulukuussa palkattomilla vapailla olevien palkkoja ei lasketa mukaan. Erään ei sisällytetä mm. seuraavia lisiä: luottamusmieslisiä, työsuojeluvaltuutetun korvauksia, ylityökorvauksia, tulosperusteisiä eriä, palvelusvuosi-, vuorotyö-, sunnuntai-, suurjuhlapyhä-, olosuhdelisiä, lomarahaa, lomakorvaus jos työsuhde on päättynyt.

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuskauden viimeisen 12 kuukauden kustannusvaikutuksen ajalle 1.12.2019-30.11.2020 syyskuun 2019 loppuun mennessä. Mikäli neuvottelutulosta ei saavuteta syyskuun 2019 loppuun mennessä, voidaan työehtosopimus irtisanoa kahden kuukauden irtisanomisaikaa käyttäen päättymään 30.11.2019.

2.4 Palkantarkistusten ajankohta

Korotukset toteutetaan 1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ja toisena sopimusvuonna lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Mikäli korotuksen ajankohtaa myöhennetään, sopimus tulee tehdä kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa vuoden 2018 korotusten osalta 31.1.2018 ja vuoden 2019 korotusten osalta 31.1.2019 mennessä. Ellei yrityksessä ole luottamusmiestä, työnantaja käy neuvottelut koko henkilöstöryhmän kanssa. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli sovitaan palkan tarkistusten myöhentämisestä, tulee samalla sopia muutoksesta mahdollisesti aiheutuneen ansionmenetyksen korvaamisesta vastaavalla kertaluontoisella erällä. Erotus maksetaan viimeistään palkankorotuksen toteuttamisajankohdasta.

Mikäli yrityksissä tehdään palkankorotuksia työehtosopimuksen palkankorotuksista poikkeavina ajankohtina, voidaan paikallisesti sopia otettavaksi huomioon työehtosopimukseen perustuvia korotuksia toteutettaessa. Tällöin työntekijälle on ilmoitettava, että korotus pitää sisällään työehtosopimukseen perustuvan korotuksen.

2.5 Palkkataulukot

Vuosi 2018

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.2.2018

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

Palkkaryhmä C	987 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1132 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1280 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1340 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.2.2018

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

Palkkaryhmä C	1034 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1187 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1341 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1404 senttiä/tunti

Korotusten toteuttaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan 1.2.2018 lukien 1,0 prosentilla.

Vuosi 2019

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.2.2019

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat lähinnä 1.2.2019 tai alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

Palkkaryhmä C	999 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1146 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1295 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1356 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.2.2019

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat lähinnä 1.2.2019 alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat:

Palkkaryhmä C	1046 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1201 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1357 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1421 senttiä/tunti

Korotusten toteuttaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan 1.2.2019 lukien 1,2 prosentilla.

2.6 Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun korvaukset

Työehtosopimuksen 7 §:n tarkoittaman luottamusmiehen kuukausikorvaus on 82 € kuukaudessa 1.2.2018 alkaen.

2.7 Erilliset lisät

Työehtosopimuksen 3 §:ssä tarkoitettuja paikallisesti sovittuja lisiä korotetaan 1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,2 % lisien määrät lähimpään senttiin pyöristäen.

Vuorotyölisien määrä sekä korotusten voimaantulo määräytyvät pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

Ammattitutkintolisiä korotetaan 3,2 %:lla 1.2.2018 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien ja ne ovat korotushetkestä eteenpäin seuraavat:

Sähköalan ammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 10,32 euroa kuukaudessa.

Sähköalan erikoisammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 20,64 euroa kuukaudessa.

2.8 Liittojen tuki

Liitot laativat yhteisen ohjeistuksen ja järjestävät koulutusta paikallisille osapuolille työehtosopimuksen mukaiseen palkkojen korottamiseen.

Liitot tukevat paikallisia osapuolia hakemaan aktiivisesti erilaisia ratkaisumalleja työehtosopimuksen mukaiseen palkkojen korottamiseen, kannustavaan palkkaukseen ja kannustavat löytämään yritykselle ja sen henkilöstölle parhaan mahdollisen ratkaisun.

Tekstimuutokset 1.12.2017 alkaen

1 § Sopimuksen soveltamisala

Muutetaan 1. kappale seuraavaksi:

Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan jäljempänä mainituin poikkeuksin Kemianteollisuus ry:n sekä Kumiteollisuus ry:n jäsenyritysten sekä niissä työskentelevien sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa. Niiden työehtojen osalta, joita ei tässä sopimuksessa ole mainittu, noudatetaan ao. teollisuuslaitosta koskevaa työntekijäin työehtosopimusta mukaan lukien työehtosopimusten osana noudatettavat liittojen väliset sopimukset. Milloin ns. pääalan työehtosopimuksessa mainitaan osapuolena sen tehnyt työntekijäjärjestö, sovelletaan sen asemesta työntekijäosapuolena Sähköalojen ammattiliitto ry:n tämän sopimuskokonaisuuden piiriin kuuluvan henkilöstön osalta.

2 § Palkkaperusteet

Muutetaan alakohdan Henkilökohtainen osuus 2. kappale seuraavaksi:

Henkilökohtaista osuutta määritettäessä huomioidaan ammattikoulun lisäksi olevat kokemusvuodet. Henkilökohtaisen osuuden suuruus on 2 - 20 % työntekijän peruspalkasta.

Työehtosopimuksen liite A

Lisätään työehtosopimuksen liitteeseen A Luottamusmiehiä koskevat määräykset uusi 8. kappale seuraavasti:

8 Koulutus

8.1 Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kurseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen.

Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

8.2 Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n koulutuslaitoksissa tai jonka Sähköalojen ammattiliitto ry järjestää muulla tavoin ja jonka liitot ovat hyväksyneet, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle - varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle ja työsuojeluasiamiehelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden ajalta ja työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2018 25,00 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2019 todetaan syyskuussa 2018 pohjautuen elinkustannusindeksiin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2017 – heinäkuu 2018.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

8.3 Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutustilaisuuteen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

4.1 Siirto toiseen työhön

Liitot pitävät oikeana, että aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden tilapäiset siirrot tehtävästä toiseen järjestetään siten, ettei työntekijälle vakinaisessa tehtävässä maksettu henkilökohtainen tuntipalkka alene.

4.2 Matkakustannusten korvaaminen

Verovapaaksi katsottavien matkakustannusten korvaukset ja niiden perusteet määräytyvät sopimuskauden aikana verohallituksen kulloinkin voimassa olevien verohallituksen päätösten mukaisesti.

4.3 Vuosittaisen työajan pidentäminen 24 tunnilla

Keskusjärjestöjen välisen kilpailukyky sopimuksen mukainen vuosittaisen työajan pidentäminen 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta toteutetaan ns. pääalan työehtosopimuksen (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) mukaisesti 1.1.2017 alkaen myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa, ellei asiasta sovita toisin työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välillä työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti. Sähköalantyöntekijöiden pääluottamusmiehelle varataan mahdollisuus olla mukana vuosittaisen työajan pidentämiseen liittyvissä neuvotteluissa tuomassa näkemyksen edustamiensa työntekijöiden erityistarpeista.

4.4 Poikkeukselliset taloudelliset vaikeudet

Jos työnantaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin, jotka voisivat johtaa työvoiman käytön vähentämiseen tai jos työnantajan palkanmaksukyky on heikentynyt äkisti, paikallisten osapuolten todettua työnantajaa kohdannut taloudellinen kriisi, he voivat sopia toimenpiteistä määräajaksi työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi työehtoja sopeuttamalla. Sopimus tehdään työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.5 Paikallinen sopimuksen voimaantulo ilman liittojen hyväksyntää

Paikalliset sopimukset voidaan tehdä 8 §:n mukaisesti ilman liittojen hyväksyntää.

4.6 Työaikapankki

Mikäli ao. teollisuuslaitoksessa sovitaan paikallisesti ns. pääalan työehtosopimuksen (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) mukaisesta työaikapankista ja sen käyttöönotosta, sovelletaan työaikapankkia vastaavasti myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa, ellei asiasta sovita toisin työnantajan ja sähkö

alantöntekijöiden välillä työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti. Sähköalantöntekijöiden pääluottamusmiehelle varataan mahdollisuus olla mukana vuosittaisen työajan pidentämiseen liittyvissä neuvotteluissa tuomassa näkemyksen edustamiensa työntekijöiden erityistarpeista.

4.7 Paikallinen sopiminen

Mikäli ns. pääalan työehtosopimuksessa (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) paikallinen sopiminen on mahdollista, on vastaava sopiminen mahdollista myös työnantajan ja sähköalantöntekijöiden välisissä työsuhteissa työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.8 Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

Kumiteollisuudessa ja kemianteollisuudessa solmittuihin työntekijöiden työehtosopimukseen liittyviä allekirjoituspöytäkirjamerkinnot sovelletaan soveltuvin osin myös kumiteollisuuden ja kemian-teollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimuksen osalta.

4.9 Työrauhavelvoite

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun työehtosopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksittäiseen määräykseen, on kielletty. Liitot ja niiden alayhdistykset ovat sitä paitsi velvolliset huolehtimaan siitä, että myös niiden jäseninä olevat yhdistykset, työnantajat ja työntekijät, joita tämä pöytäkirja koskee, välttävät tällaisia työtaistelutoimenpiteitä eivätkä muutoinkaan riko tämän pöytäkirjan ja mainittujen työehtosopimusten määräyksiä.

4.10 AY-koulutusten hyväksyminen

Todettiin, että keskusjärjestöjen koulutustyöryhmän lakkauttamisen johdosta liitot hyväksyvät jatkossa vuosittain liite A:n kohdassa 8.2 tarkoitetut kurssit.

4.11 Työryhmä

Liitot asettavat työryhmän, jonka tehtävänä on 30.5.2019 mennessä selvittää ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittaneiden määrää toimialalla, ammattitutkintolisän kustannusvaikutusta sekä henkilökohtaisen osuuden määrittelyyn liittyvien tekijöiden ja työehtosopimuksen 2 § 3.kohdan pöytäkirjamerkinnot ajantasaisuus.

5. Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 1.12.2017-30.11.2020 saakka jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuskauden viimeisen 12 kuukauden kustannusvaikutuksen ajalle 1.12.2019-30.11.2020 syyskuun 2019 loppuun mennessä. Mikäli neuvottelutulosta ei saavuteta syyskuun 2019 loppuun mennessä, voidaan työehtosopimus irtisanoa kahden kuukauden irtisanomisaikaa käyttäen päättämään 30.11.2019.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

6. Pöytäkirjan tarkastaminen

Tällä pöytäkirjalla on sama sitovuus ja voimassaoloaika, kuin osapuolten välisellä työehtosopimuksella.

Pöytäkirjaa on laadittu kolme samasanaista kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.

Tämä pöytäkirja katsotaan tarkastetuksi ja hyväksytyksi sopijaliittojen allekirjoituksin.

KEMIANTEOLLISUUS RY KUMITEOLLISUUS RY

Jyrki Hollmén

Juha Teerimäki

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

Sauli Väntti

Hannu Luukkonen

LUOTTAMUSMIEHIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen liitteeseen A on vanhastaan kirjattu Sähköalan ammattiliiton luottamusmiehiä koskevat määräykset, joiden pohjana on ollut keskusliittojen TT:n ja SAK:n välinen luottamusmiessopimus 15.1.1990. Koska mainitun luottamusmiessopimuksen teksti nykyisin sisältyy TT:n ja SAK:n välillä 4.6.1997 allekirjoitettuun yleissopimukseen (siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen), ovat sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen osapuolet saattaneet työehtosopimuksen liitteen A vastaamaan olemassa olevaa tilannetta. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että toimenpide on ainoastaan teknisluonteinen eikä sillä muuteta sopimusallalla tähän asti noudatettua käytäntöä.

1 Luottamusmiehiä koskevat määräykset

Valitseminen

Luottamusmiehellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa ammattiosaston valitsemia pääluottamusmiestä ja työosaston tai sitä vastaavan yksikön luottamusmiestä. Ammattiosastolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa työehtosopimukseen osallisen ammattiliiton rekisteröityä alayhdistystä.

Luottamusmiehen tulee olla asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin sen työntekijänä.

Ammattiosastolla on oikeus valita kullekin työpaikalle luottamusmies ja hänelle varamies, joihin noudatetaan luottamusmiehiä koskevia määräyksiä siinä muodossa, kuin jäljempänä on sanottu.

Ammattiosastolla on oikeus suorittaa luottamusmiehen vaali työpaikalla. Jos vaali suoritetaan työpaikalla, on ammattiosaston kaikille jäsenille varattava tilaisuus osallistua vaaliin. Vaalin järjestäminen ja toimittaminen ei kuitenkaan saa häiritä työntekoa. Vaaliajoista ja vaalipaikoista on sovittava työnantajan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalin toimittamista. Työnantaja varaa ammattiosaston nimeämille henkilöille tilaisuuden vaalin toimittamiseen.

Tehtävät

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa.

Luottamusmies edustaa ammattiosastoa työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yrityksen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös osaltaan toimia yrityksen ja henkilöstön välisen neuvottelu- ja yhteistoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Neuvottelujärjestys

Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta, on luottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

Työsuhteeseensa liittyvä asia työntekijän tulee selvittää esimiehensä kanssa. Ellei työntekijä ole saanut edellä mainittua asiaa selvitetyn suoraan esimiehensä kanssa, voi hän saattaa asian hoidettavaksi osaston tai vastaavan yksikön luottamusmiehen ja työnantajan edustajan välisissä neuvotteluissa.

Paikallisten osapuolten yhdessä pyytäessä on työehtosopimukseen sidotuilla liitoilla oikeus lähettää edustajansa paikalliseen erimielisyysneuvotteluun.

Ellei työpaikalla syntynyttä erimielisyyttä saada paikallisesti ratkaistuksi, noudatetaan työehtosopimuksen mukaista neuvottelujärjestystä.

Jos erimielisyys koskee tämän sopimuksen tarkoittaman luottamusmiehen työsuhteen päättämistä, on paikalliset ja liittojen väliset neuvottelut lisäksi käynnistettävä ja käytävä viipymättä sen jälkeen, kun lakkauttamisen peruste on riitautettu.

2 Ilmoitukset

Valituista luottamusmiehistä sekä varamiehen toimimisesta varsinaisen luottamusmiehen sijaisena on ammattiosaston tai vastaavan ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle. Työnantaja ilmoittaa luottamusmiehelle, ketkä käyvät yrityksen puolesta neuvotteluja hänen kanssaan.

3 Vapautus työstä ja ansionmenetyksen korvaaminen

Vapautus

Luottamusmiehelle tulee antaa, kun hän sitä pyytää, tarpeen vaatiessa vapautusta työstä tilapäisten, mutta välttämättömien luottamusmiestehtävien hoitamista varten.

Ansionmenetyksen korvaaminen

Työnantaja korvaa luottamusmiehelle tällaisesta tilapäisestä työstä vapautuksesta aiheutuvan ansionmenetyksen.

Jos luottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.

Korvauksen laskentaperusteena käytettävä keskituntiansio määräytyy pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

4 Asema

Työsuhde

Luottamusmies on työsuhteessaan työnantajaan samassa asemassa riippumatta luottamusmiestehtäviensä hoitamisesta. Hän on velvollinen noudattamaan yleisiä työehtoja, työaikoja ja työnjohdon määräyksiä sekä muita järjestysmääräyksiä.

Toimitilat

Työnantaja järjestää luottamusmiehelle paikan, jossa voidaan säilyttää luottamusmiestehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet. Milloin työpaikan koko sitä vaatii, työnantaja järjestää tarkoituksenmukaisen toimitilan, jossa voidaan käydä luottamusmiestehtävien hoitamista varten välttämättömät keskustelut.

Tehtävien hoitamista varten luottamusmiehellä on oikeus käyttää yrityksen tavanomaisia toimistoyms. välineitä. Osapuolet toteavat yhteisenä tulkintanaan, että tavanomaisten toimistovälineiden käsitteen piiriin kuuluvat myös yrityksessä yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys (sähköposti). Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon mm. yrityksen koko, luottamusmiehen tehtävien laajuus ja edellyttämä tarve sekä ajankäytön määrä. Käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti.

Palkka- ja siirtosuoja

Luottamusmiehen mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää luottamusmiestehtävän takia. Häntä ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää alempipalkkaiseen työhön, kuin missä hän oli luottamusmieheksi valituksi tullessaan. Häntä ei saa myöskään siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Luottamusmiehen ansiokehityksen tulee vastata yrityksessä tapahtuvaa ansiokehitystä.

Ammattitaidon ylläpitäminen

Soveltuvin osin noudatetaan sääntöä, että luottamusmiestehtävän päätyttyä tulee luottamusmiehen ja työnantajan yhteisesti selvittää, edellyttääkö työntekijän ammattitaidon ylläpitäminen entiseen tai sitä vastaavaan työhön ammatillista koulutusta. Työnantaja järjestää selvityksen edellyttämää koulutusta. Koulutuksen sisältöä ratkaistaessa kiinnitetään huomiota työstä vapautukseen, toimikauden keston ja sinä aikana tapahtuneisiin työmenetelmien muutoksiin.

5 Työsuhdeturva

Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet

Jos yrityksen työvoimaa irtisanoaan tai lomautetaan taloudellisista tai tuotannollisista syistä, ei tällaista toimenpidettä, mikäli mahdollista, saa kohdistaa luottamusmieheen, ellei yrityksessä sähköalan töitä suorittavan osaston tai vastaavan toimintaa kyseisten sähköalan töiden osalta keskeytetä kokonaan. Mikäli luottamusmiehen kanssa yhteisesti todetaan, ettei hänelle voida tarjota hänen ammatiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä, voidaan tästä säännöstä kuitenkin poiketa.

Yksilösuoja

Luottamusmiehestä johtuvasta syystä ei häntä, mikäli mahdollista, saa irtisanoa ilman työsopimuslain 7:10 §:n 1 momentin edellyttämää niiden työntekijöiden suostumusta, joita hän edustaa.

Luottamusmiehen työsopimusta ei saa purkaa tai käsitellä purkautuneena vastoin työsopimuslain 8:1 – 3 §:n säännöksiä. Työsopimuksen purkaminen sillä perusteella, että hän on rikkonut järjestysmääräyksiä, ei ole mahdollista, ellei hän samalla toistuvasti tai olennaisesti sekä varoituksesta huolimatta ole jättänyt työvelvoitettansa täyttämättä.

Ehdokassuoja

Edellä olevia työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehehdokkaaseen, jonka ammattiosaston kokous on asettanut ja jonka asettamisesta ammattiosasto on kirjallisesti työnantajalle ilmoittanut. Ehdokassuoja alkaa kuitenkin aikaisintaan kolme kuukautta ennen valittavana olevan luottamusmiehen toimikauden alkua ja päättyy muun kuin vaalissa valituksi tulleen osalta vaalituloksen tultua todeksi.

Jälkisuoja

Työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehenä toimineeseen työntekijään kuusi kuukautta hänen ko. tehtävänsä päättymisen jälkeen.

Korvaukset

Jos luottamusmiehen työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena hänelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä työsopimuslain 12:2 §:n 2 momentin perusteiden mukaan. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu.

Korvaus tämän sopimuksen mukaan perusteettomasta lomautuksesta määräytyy työsopimuslain 12:1 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 Varamiehet

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan luottamusmiehelle valittuun varamieheen sinä aikana, kun hän tämän sopimuksen edellyttämän ilmoituksen mukaisesti toimii sijaisena.

7 Työnantajan tiedottamisveloitteet

Palkkatilasto- ja henkilöstötiedot

Ellei paikallisesti toisin sovita, on luottamusmiehellä oikeus tehtäviensä hoitoa varten saada EK:n neljännesvuositilastoa vastaavat tiedot toimialueensa työntekijöiden ansiotasosta ja rakenteesta EK:n palkkatilaston valmistuttua edellyttäen, että yrityksestä kerättävistä palkkatiedoista on alan tilaston ryhmittelyt tehtävissä. Ansiotietoja, jotka koskevat kuutta henkilöä pienempiä työntekijäryhmiä, ei anneta.

Luottamusmiehellä on oikeus lisäksi saada kirjallisesti tieto toimialueensa työntekijöiden nimestä ja palkkaryhmästä tai vastaavasta sekä työsuhteen alkamisajasta, ellei paikallisesti toisin sovita. Tiedot annetaan kerran vuodessa silloin yritykseen työsuhteessa olevista työntekijöistä.

Luottamusmiehellä on tehtävänsä hoitamista varten oikeus saada tiedot yrityksessä toimivista sähköalan aliorakoitsijoista ja niiden palveluksessa työpaikalla olevasta työvoimasta.

Työaikakirjanpito

Luottamusmiehellä on edustamiensa työntekijöiden osalta oikeus perehtyä hätä- ja ylityöstä työaikalain (605/96) mukaisesti laadittuun luetteloon siten, kuin siihen on työsuojeluvaltuutetulla lain mukaan oikeus.

Tietojen luottamuksellisuus

Luottamusmies saa edellä mainitut tiedot luottamuksellisina tehtäviensä hoitamista varten.

8 Koulutus

8.1. Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kurseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen.

Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

8.2. Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n koulutuslaitoksissa tai jonka Sähköalojen ammattiliitto ry järjestää muulla tavoin ja jonka liitot ovat hyväksyneet, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle - varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle ja työsuojeluasiamiehelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden ajalta ja työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2018 25,00 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2019 todetaan syyskuussa 2018 pohjautuen elinkustannusindeksin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2017 – heinäkuu 2018.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

8.3 Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutustilaisuuteen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

* * * * *

SÄHKÖTYÖTURVALLISUUS

(Seuraava kirjaus ei ole työehtosopimuksen osa)

Tarkempia säännöksiä sähkölaitteiston ja sen osan jännitteettömäksi tekemisestä sekä sähköalan töistä sisältyy sähköturvallisuuslakiin sekä sen nojalla annettuihin määräyksiin ja päätöksiin.

Alaa koskevia säännöksiä on kirjattu myös sähköturvallisuusstandardiin (SFS 6002) sekä hissityöturvallisuusstandardiin (SFS 5880).